

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita B. Francisci Xaverii

Torsellini, Orazio

Coloniae Agrippinae, 1610

III. Portum Sinarum, & Malacense iter vaticinationibus insigne reddit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42323

dem pelli, & post institutionem baptis-
mo expiati, vt eidem, secundum Deum,
& corporum & animorum salutem de-
berent. Nauis porro, secunda tempestate
vsa, Cinceum Sinarum portum tenuit,
quem petebat.

CAPVT III.

*Portum Sinarum, & Malacense iter
vaticinationibus in signe reddit.*

IBI Franciscus in terram egressus per-
opportune Iacobum Pereriam, ami-
cissimum suum, virum nobilitate ac di-
uitijs clarum, offendit, propediẽ Indiam
versus vela facturum. Salute accepta, red-
ditaque, cum ingentibus beneuolentiæ
signis atque lætitiæ, Franciscus de ratio-
ne ad Sinarum Regem penetrandi eum
consulens, suum consilium expromit. Et
ille, vt erat homo prudens, taliumque re-
rum peritus, optimum factu censuit cu-
rare legationem atque insuper munera
ab Indiæ Prorege ad Sinarum Regem
exprimere. Extemplo auxilium consilio *Iacobi Pe-*
adiicit, & ad eam rem (adeo animum e- *reria exi-*
ius amor pariter Xauerij religioque sti- *mia mu-*
mulabant) suam ipse operam, nauim, *nificetia.*
fortunas offert Xauerio, non speciosa

oratione magis quàm propensa voluntate. Et dictis facta munificentiora adiecit. Subinde certum hominem cū eo Goam destinat, triginta aureorum millibus in eam rem assignatis. Franciscus, gratijs impensè actis, præmiū Pereriæ & à Deo precatur, & repromittit ab Rege. Inde Machaum, emporium Sinarum sanè celebre, delatus est. ibi cū puellam offendisset, cuius pudorem inopia prodebat, pecuniam corrogare cœpit, vnde ei dotem conficeret. Venit igitur ad Petrum Vellium, veterem familiarem, eundemq; institorem satis pecuniosum. Offendit hominem latrunculis ludentem domi alienæ. Re breuiter exposita, aurum ab eo mutuum petit, centuplicato fœnore reddendum in cælo. Ille, intempestiuo Xaverij interuentu nonnihil offensus, negare illud esse tempus accipiendi quod peteret; se domo sua abesse, vbi aurum haberet. Instare comiter Franciscus, mortali semper esse tempus rectè faciendi. Itaque ille, hac voce motus, clauem illi (vt erat domesticarum eius rerum satis gnarus) arcæ nummariæ tradit, auferre iubens quantum vellet. Xaverius, trecentis nummis aureis ex arca depromptis, Petro reddidit clauem, quantum auri abstulisset renuncians. Tum ille, Errasti, in-

*Petri Vellij
egregia
liberalitas.*

quit, Pater, tuusque pudor mihi iniuriam fecit; utique multo minus sumpfisti quam volebam. Namque arcae clauem tradens, dimidiam auri partem tradebam tibi. Inerant nummorum aureorum xxx. millia: hanc summam inter nos ex æquo diuisam oportuit. at tu quotam inde particulam tibi sumpfisti? Sensit Franciscus Vellium sincerè & ex animo locutum; eaque verba non comitatis esse magis quam veritatis. Itaque admirans, Maeste vir liberalitate esto: Velli, inquit, grata & accepta Deo est egregia voluntas tua, haud dubijs testata factis. Proinde *Vaticinatio egregia.* eius ego tibi verbis polliceor, nunquam Deum tibi defuturum. Insuper hoc daturum esse, ut supremum vitæ diem ipso prænunciante cognoscas. Nec Franciscum Deus, nec Vellium Franciscus fefellit. Vellius quippe ex eo alius vir exiit: adeò se benignitati addixit pietati- que. Post aliquot annos diuinitus de instante decessu præmonitus, colligere sarcinulas cœpit. Igitur compositis rebus domesticis, reque familiari magna ex parte in pauperes diuisa, adhuc valēs vicensque ad vltimum illud discrimen comparare se. Aderat iam supremus vitæ dies, cum ille ad sacram profectus ædē, Parochum perpulit, ut pro Petro Vellio piaculare sa-

crum (quod à defunctis nomen habet)
 solenni ritu faceret : cui ipse interfuit , se
 iam numerans in mortuis . Inde singulos
 amicorum conuenit ; eosque valere iu-
 bet , peregrè abiturus . Scitantibus quò
 tandem iter intenderet , respondet , In cælum .
 At illi iocari hominem cæteroquin
 facetum ac lepidum rebantur . Cæterum
 posteaquam ille omni asseueratione in
 cælum ire perseuerabat ; ægritudinem a-
 nimi & insaniam interpretabantur : uti-
 que vbi fama ad eos pertulit , Petrū Vel-
 lium , animo solennibus mysterijs ritè
 procurato , tectis inclusum , præstolari
 mortis aduentum . Ergo domum eius
 frequentes coëunt , pro se quisque eum
 à tristi illa cogitatioine abducere conan-
 tur . At ille , vultu gaudium præferens , sa-
 tis ostendit , nullam subesse animi ægri-
 tudinē ; & simul Xauerij prædictionem ,
 eiusque euentum , amicis lætabundus ex-
 ponit . Ad vltimū de tota re edoctos ro-
 gat , vt Petri Vellij mox obituri funus , eo-
 dem ipso die prosequantur . Atque ita
 prorsus euēnit . Affecta iam iā ætate ho-
 minem repentina mors abstulit : eodem-
 que die funere elatū amici ad templum
 profecuti sunt , quā Vellij decessu , quā Xa-
 uerij prædictione , attoniti stupentesque .
 Franciscus interim Pereriæ nauim con-
 scen-

scen-
 qui fr
 quit ,
 stibus
 quis f
 turet :
 xiliun
 mnes
 raculo
 eo loc
 ras . I
 ctore
 suppli
 quum
 Xauer
 ne per
 obfess
 lacen
 Mitte
 tum q
 gratul
 benign
 appar
 bus fa
 ui è Si
 mo q
 Sincap
 suum
 pauco
 Xaue

scensurus, repentè conuersus ad comites, qui frequentes aderant: Deprecemur, inquit, Deum pro vrbe Malaca, quæ ab hostibus obsessa valdè premitur. Quòd si quis subsidiũ ferre laboranti potest, maturet: ne perditis rebus serum veniat auxilium. Ea denuntiatio commouit omnes, vel Malacensium periculo, vel miraculo vaticinationis. Quippe aberat ab eo loco Malaca leucas circiter nongentas. Itaque omnes pariter, Francisco auctore, dant sese in preces. Neque irrita supplicatio fuit. Dum nauæ se ad reliquum instruunt iter; Iacobus Pereria, Xauerij, quem probè notat, denuntiatione permotus, arma ac milites subsidium obsessorum comparabat. quem ille Malacensis periculi metu sollicitum intuens, Mitte, inquit, Iacobe, timorem, apparatusque bellicum, & nobiscum vnà Deo gratulare. Iam enim Malacam diuina benignitas obsidione liberauit: vt satis appareret, fufas nuper preces Malacensibus saluti fuisse. Inde, cum in Pereriæ nauis Sinarum soluisset portu, quadragesimo quã ex Iaponia soluerant die ad freti Sincapurani portum CXX. millia passuum à Malaca, nauim appulerunt; ibiq; paucos admodum dies substiterũt. Hinc Xauerius, ne qua fortè res Malacæ suum iter

Sincapuranus portus.

iter moraretur, datis ad Malacenses Socios literis; eos de suo reditu facit certiores, monens, ut quamprimum res sibi necessarias ad profectioem Indicam compararent, ne qua festinationi suæ obiciatur mora. Bona iam pars idoneæ ad Indicam iter tempestatis abierat, cum à Sinapurano freto Malacam perrexere, Indiam petaturi. Quocirca Pereria sollicito suspensoque animo erat, veritus, ne nulla iam foret reliqua Malacæ navis, quæ Franciscum transportaret in Indiã. Tum Xaverius, Desine, inquit, Iacobe, vereri, atque istam omitte curam. Antonius enim Pereria, naui ad profectioem parata, nos iam dudum opperitur. Prænuntiationem breui res ipsa comprobavit. Malacam ut ventum est, Antonium inveniunt, tertium iam diem Xaverij aduentum instructo atque expedito nauigio præstolantem. Et simul comperiunt Malacam nuper à Iavis, barbarâ gente ac finitima, obsessam esse acriter, ac paulo post exemptâ obsidione periculoque, omnia iisdem planè temporibus, quibus Franciscus prænuntiãrat. Ut primùm Xaverium ex Iaponia Malacam reuertisse fama vulgavit, extemplo magni ad eum concursus omnium ordinum tacti sunt, reuersionem incolumitatemque gratulantium.

Vaticinatio.

Malaca ingenti omnium gaudio & gratulatione excipitur.

tium
in Iap
niculo
simul
atq; in
tatum
suppli
indicta
latione
cè dilig
Iaponi
circa e
conue
ciuitat

Goe S
Soc

FR
So
morati
confe
cinum
lacione
tenuera
essent v
nactus
lat Go

tum. Quippe sollicitis omnium animis in Iaponiam soluens, tam longinquæ periculosaque navigationi commiserat se: simul autem illum in Iaponiam saluum atq; incolumem peruenisse Malacã nuntiatum fuerat, vltro Malacensis ciuitas, supplicatione ad Societatis IESV templũ indicta, & immortalis Deo publicè gratulatione facta, satis ostenderat, & quã vnicè diligeret Xauerium, & quã bene de Iaponica eius expeditione speraret. Quocirca eius reuersio, cū lætis de Iaponum conuersione nuntijs, multiplex vniuersæ ciuitati attulit gaudium.

CAPVT IV.

Goæ Socium moribundum sanat: res à Socijs gestas cognoscit.

FRANCISCVS Malacæ in gratiam Sociorum Malacensium paucos dies moratus in nauim iamdudum paratam conscendit, & secundo cursu appellit Cocinum. ibi pari omnium lætitia & gratulatione excipitur. Cocinum Franciscus tenuerat, cū iam naues Goam petentes essent vela facturæ: mox igitur expeditū nactus nauigiū, summa celeritate aduolat Goam. Vt primū in terram egressus est.